

KURJER WARSZAWSKI

D. 8. Marca.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1830.

N° 65.

WSPOMNIENIA.
Ukończenie Sejmu
po Koronacji Ste-
fana 1576.

Do zupełnego ukończenia Kaplicy w tutejszym Kościele OO. *Kapucynów*, w której rozkaz N. naszego MONARCHY wzniesiony jest Pomnik pogromcy *Turków JANOWI III*, już tylko niedostaje obrazu mającego być umieszczonym w ołtarzu tejże Kaplicy. Popiersie *JANA III* z białego marmuru jest robione przez *JP. Kaufmana*. Godła Królewskie ze spiżu, są dziełem *JP. Gregoara*. Krata żelazna, łapa wrękodzielni *JP. Ewansa*. Abrys całej nowo urządzonej Kaplicy, iest Budowniczego *Markonięgo*. Obraz do ołtarza maluje *JP. Gładysz*; ramę do tego obrazu robi *JP. Fiszer*. Sztukaterje wszelkie są dziełem *JP. Markanięgo* brata Budowniczego. Lichtarze na ołtarz i Lampa mająca być zawieszoną przed Sercem *BOHATERA*, są robione przez *JP. Knusmana*. Napis na pomniku iest następujący:

Servandis Praecordies

Juvietissimi Principis Joannis III. Poloniarum Regis
Ob Fasas Saepius Turcarum Copias
Et Liberatam ab Obsidione Viennam Clarissimi
Predecessori Suo

Augustissimus Totius Rossiae Imperator

NICOLAUS I. REX POLONIAE

Monumentum Hoc F. C. Anno MDCCCXXIX.

Pierwszy zeszyt *Pamiętnika, fizycznych, matematycznych i statystycznych umięgtności z zastosowaniem do dzieł przemysłowych*, wydawanego przez *S. Janickiego* i *M. A. Pawłowicza*, wyszedł w Drukarni *A. Gałęzowskiego*. Znajduie się w nim wiele przedmiotów interesujących.

Słychać że w dwóch znakomitych domach tutejszej stolicy, utworzy się *Teatr Amatorów*;

maią być przedstawiane dzieła sceniczne w językach *Polskim* i *Francuzkim*.

Dopełnionem zostanie powszechnie życzenie *Lubowników muzyki*; *JP. Szopę* (*Chopin*) tak sprawiedliwie wielbiony, którego talent znawcy równają z najpierwszemi *Wirtuozami*; wkrótce w *Teatrze Narodowym* da *Koncert* na fortepianie, wykonywając dzieła własnego utworu.

Rys historyczny usiłowań wleczeniu Głuchoniemych i zakładow na ten cel przeznaczonych, przez *Alex. Wolffgang. Wilno 8, 1830, zł: 18.*—*Jan Wyżygin* romans moralno-satyryczny, oryginalnie napisany w języku *Rossyjskim* przez *Tad: Bułharyna. 4 części, in 12, w Wilnie 1829, zł: 25.* Tych dzieł nabyć można w *Księgarni Zawadzkiego i Węckiego*.

Doświadczony zuawca i *lubownik Kawy*, mam za obowiązek donieść *Lubownikom* tegoż napoiu, że w *Potoku* za *Rogatkami Marymonckimi* codziennie znajduje się przewyborna *Kawa* z wysmienitą śmietanką i ciastem, a przytem porządne miejsce i rychła usługa.—*J.S. R.O.W.M.*

Dnia 18 b. m. to iest w uroczystość *S. Józefa*, ma się odbyć w tutejszej stolicy obrzęd *złotego wesela* zacnej pary *Małżeńskej*. Oboje *Małżonkowie* wyznają, że ciągu 50ciolatniego ich pożycia tylko 8 razy gniewali się na siebie i to o drobnostki, a cały ten czas przepędzili w świętej, godnej naśladowania zgodzie.

Kapuo Paweł Parobek, wczoraj postany przez swego Pana za interessem, idąc, padł na ulicy *Chłodnej* i natychmiast życie zakończył.

W Dramie *Amalja z Mansfeld* ułożonej z romansu Pani *Kotę*, przedstawionej wczoraj pierwszy raz w Teatrze Narodowym, wyborna gra JJP. *Ledóchowskiej*, *Zuczowskiej*, *Kudlicza*, *Werowskiego*, *Piaseckiego* zasłużyła na częste oklaski i akiami ich licznie zgromadzeni słuchacze okrywali. Wszyscy zostali zaszczytzeni przywołaniem. Dzieło to starannie wystawione, dobrze zostało przyjętem; żądano wymienienia nazwiska tłumacza, (Bezimienny).

Nóżki Damskie, według najświeższej mody, na ostatnich Balach karnawałowych w *Paryżu* już nie były wiązane w trzewikach, lecz strojne starożytnym Greckim *Koturnem*. Niektóre z Dam miały cieliste pończochy, a sandałki z axamitu, przywiązane taśmami suto haftowanymi złotem; niektóre zaś miały zupełnie, iak w starożytności Damy Rzymskie i Greckie. Jaka szkoda, że ta moda wczesniej nie nadeszła do *Warszawy*, gdyż tak strojna nóżka, przesławnie się w tańcu wydaie.

Dziśrano zimna stopni 3. Wczoraj w południe 0.

Dnia 25 z. m. na Zgromadzeniu Politycz: Okręgów *Sandomierskiego* i *Staszowskiego* obrany Radcą Oby: W. Woj: *Smoliński*. — Dnia tegoż na Zgro: Poli: Okręgu *Janowskiego* obrany Radcą Oby: X. Marcin *Miękiński*. — Dnia tegoż na Sejmiku Ptu *Krasnickiego* obrani Radcami Oby: WW. *Kacper Czarnecki* i Tade: *Piasecki*. — D. 1 b. m. na Sejmiku Ptu *Opatowskiego* obrani Radcami Oby: JW. *Gustaw Hra: Małachowski* i Adam *Konarski*. — D. 26 z. m. na Sejmiku Ptu *Tykocińskiego*, obrany Posłem JW. Hra: *Starzeński*, a Radcami Oby: WW. *Józef Opoznański* i Woj: *Frankowski*. — D. 25 z. m. na Sejmiku Ptu *Szkalbimerskiego* obrani Radcami Oby: WW. *Karól Dąbski* i Jacek *Microszewski*. — Te-

goż dnia na Sejmiku Ptu *Opatowskiego* obrani Radcami Oby: WW. *Szymon Szydłowski* i Stanisł: *Bogusławski*. — W tymże dniu na Zgrom: Poli: Okręgu *Miechowskiego* obrany Radcą Oby: *Józef Wrzeszczewicz*.

Z *Tykocina*. — Dnia 23 Lutego b. r. okolica nasza poniosła nader bolesną stratę; rosła się z życiem w dobrach swoich *Kowaleszczyzna*, w roku 36 życia JW. z *Rostworowskich Hrabina Rostworowska*, Dama wielkich przymiotów, przy wysokim rozsądku i pięknych wiadomościach iakie posiadała, odznaczyły ją szczególnie zalety serca, iakimi są słodycz w domowym pożyciu i z przyjaciółmi, otwartość bez przesady, a nadewszystko dobroczynność bez próżności; stracił w niej Mąż najlepszą żonę, dzieci najprzywiązanszą i najtroskliwszą matkę tym nieszczęśliwiej, że troje z tych w wieku niemowlecym, który im niedozwolił przejąć się cnotami iakieby droga ich matka w przyzwoitym czasie zaszczeplił w nich mogła; stracił sąsiedzi bezinteresowną przyjaciółkę a słudzy i poddani prawdziwą opiekunkę. Odgłos wysokich cnot szanownej tej Pani zgromadził natłok różnych klas Ludu dla oddania Jej ostatniej posługi, przemawiał tam szczególnie do serca i rozrzewniał mnóstwo sierot i biednych, których dobroczynna a często od nich nieznaną ręką tej Pani wspierała, na wszystkich zaś ogólnie twarzach, malował się ten szczerzy żal i smutek iaki tylko zgon prawdziwie cnotliwej osoby wzbudzić może. Kiedyć już wszyscy musimy raz umierać, bodajby zostawić taką po sobie pamięć. Zwłoki szanownej tej Pani złożone zostały w grobie Kościoła parafjalnego w *Waniewie*, którego była Kolatorką i Opiekunką, iak tego dowiodł wzorową wymową *Proboszcz* tegoż Kościoła *WX. Gołaszewski*. — JW. *Biskup Cho-*

romahński Sufragan Dyecezji Augustows: miał Wielką Mszą ślubną i z licznem Duchowieństwem zaprowadził ciało na wieczny spoczynek.— S. M. K. W. P.

Turcy jeszcze nieoddali *Serwjanom* 6ciu powiatów, w których znajdują się obfite kopalnie; dostarczały one za czasów *Rzymian* i *Macedończyków* znaczną ilość kruszczy, teraz mogłyby dla *Serwji* bardzo być korzystne. Te powiaty według ostatniego traktatu iuż powinny być wrócone. — Donoszą z *Syry* że teraz tameczni mieszkańcy używają ciągłych swobód; miasta i wsie które były przez barbarzyńców zupełnie zniszczone, powstają napowrót, a handel co raz bardziej wzrasta, co polepsza los dotąd nieszczęśliwych mieszkańców; iedną klęską jest dla narodu *Greckiego* że w czasie wojny z *Turkami* wyginęli Mężczyźni i w tym kraju teraz 2 razy więcej jest Kobiet niż Mężczyzn.

Jedne z *Gazet Francuzkich* zapewniają, że dnia 21. m. X^{te} *Leopold* przyjął tytuł władcy narodu *Greckiego*, inne zaś utrzymują że ten X^{te} niechciał przyjąć tego dostoięstwa, jeżeli mu niedozwolą powiększyć kraju *Greckiego*. — Pani *Katalani* która na niejakiś czas wyjechała z *Paryża*, wróciła i ma spiewać na *Concertach Paganiniego*. — Według odebranych listów z *Stambułu*, miał *Sułtan* na wszystko zezwolić co 3 *Mocarstwa* sprzymierzone postanowiły względem *Grecji*.

Chociaż teraz trwa pokój w *Europie*, nagle i bardzo znacznie podniosła się w *Niderlandach* cena *Saletry*, co daie powód do rozmaitych domysłów. — *Cesarz Brazylijski* zmienił wszystkich Ministrów, prócz Hr. *Pardo*; nowi Ministrowie są rodowici *Brazylijanie*. — Za nadzwyczajną osobliwość uznają że przed kilką tygodniami ieden z *Duchownych* wyzna-

nia *Anglikańskiego*, przyjął *Religją Katolicką*. — Rząd *Grecji* zasilony został znacznemi summami pieniędzy od NN. *CESARZA Rossji*, *Króla Francuzkiego* i *Pana Ejnard*. — *Hiszpanja* ciągle jest dręczoną klęskami wszelkiego rodzaju; w zeszłe lato okropne trzęsienia ziemi przyniosły nieocenione szkody, a zima tak dotkliwa iakiej od wieków w tym kraju nie było, staie się przyczyną chorób i zgonu mnóstwa *Ludzi*, do tego teraz *Wilcy* dołączyły się, strasząc a nawet pożerając *Ludzi* i bydło; nakoniec *Niedźwiedzie* zaczęły wpadać do wsi i miasteczek! Jeszcze i pomnażające się bandy *rabusiów* powiększają w wielu miejscach tego kraju. — W mieście *Hiszpańskiem Villasepuila*, którego mieszkańcy od wielu lat dzielili się na rozmaite stronnictwa, i ciągle okazywali wzajemną nienawiść, zostali poiednani przez iednego prawnika, któremu powierzono najpierwszy urząd w *Magistracie*. Całe miasto przyszło do nędzy przez te nieustanne klótnie. Pomimo tak wkorzenioną nienawiść, ów Urzędnik w przeciągu 9 miesięcy usiłowania swego, poiednał ich tak, iż aktem urzędowym zobowiązali się żyć w zgodzie.

Skutek *ammonjaku* w ukąszeniach pszczoły lub osy, oraz węzów iadawitych. Jeśli środek ten ma skutkować prędko, powinien być niezmiernie kaustyczny. Dzieci, przez osy pokąsane, za użyciem *ammonjaku* natychmiast się uspokajały. Chłopiec mały, przewróciwszy koszyk ulowy, został przez mieszkańców iego pokąsany po głowie, ramionach, piersiach i nogach, tak iż części te zdawały się być guzami okryte. Był on bez przytomności kiedy go do apteki zaniesiono; a kilka chwili po obmyciu ran roztworem *ammonjaku*, odzyskał przytomność, nie czuł żadnego bólu i mógł sam nieszczęście swoje opowiedzieć. *Dziennik medycyny* i *chirurgji* w *Wiedelski* zawiera

wiele przykładów szczęśliwego użycia amonjaku w przypadkach pokąsania ludzi przez iadowite węże, a mianowicie liczne doświadczenia Doktora Moore w prowincji *Alabama*, gdzie lekce wazą nawet przypadki ukąszenia od czasu iak znają środek, który nie tylko niedopuszcza niebezpiecznych skutków, ale nadto niepotrzebnym czyni ból i przykreść długiego postępowania lekarskiego. Obmycie kilkakrotne rany roztworem amonjaku zaciera nawet ślad rany, i wszelką obawę złych skutków oddala. Nastęrcza się to pytanie, czyliby amonjak nie dał się użyć i do leczenia *wścieklizny*, lub zapobieżenia skutkom pokąsania przez wściekłe zwierzęta?

DONIEŚIENIA.

Niżej podpisany utrzymniący dawniej Handel Win przy ulicy Leszno, teraz na Nowym Świecie pod Nr 4307, zawiadamia JYPP. DEBITORÓW aby raczyli najdalej od 1 Kwietnia r. b. długi swe zaspokoić, w przeciwnym bowiem razie inne środki przedsięwzięcia przymuszonym będę, przytem ostrzegam aby nikt Józefowi Ostrowskiemu byłemu Terminatorowi długów niespłacał, gdyż tenże od 5 Marca r. b. z Handlu mego oddalonym został. — *A. Ring.*

W dniu 18 t. m. Marca r. b. o godzinie 9 z rana w Magazynie Budowniczym Inżynierów przy ulicy Tamka pod Nr 2842 sprzedane zostaną przez publiczną Licytacją, stare Drzwi, Okna, Okucia od drzwi z okien, oraz rozmaite żelastwa i narzędzia. —
Pułkownik *Minter.*

Ktoby życzył miejsca na EKONOMA i ZASTĘPCY WOJTA od Sgo Jana r. b. do Dóbr o 9 mil od Warszawy położonych, zaopatrzony w świadectwa tak zdatności iak moralnego postępowania; niech się zgłosi do Drukarni Kurjera Warszawskiego.

Upoważniony przez Wysoką Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji Królestwa Polskiego, do sporządzenia Maszyn i Bandażów, pod okiem Doktora lub Chirurga, dla Osób ułomnych i rapturami obarczonych, przybyły z Gdańska, który w Berlinie do tychże Maszyn i Bandażów sporządzania, także uzyskał pozwolenie Wysokiego Rządu Pruskiego, donosi Przesł. Publiczności, iako na różną ułomności, pokrzywionych nóg, kolan, za pomocą

używania kul, nawet chodzących Osób, Maszyny i Bandaże, oraz dorabiane nogi i ręce tak dogodnie sporządza, że w najkrótszym czasie uzdrowionemi zostać mogą. — *Henryk Martini Bandażysta przy ulicy Zrodtowej Nr 2654.*

Dnia 9 Marca r. b. o godzinie 10 z rana w domu przy ulicy Leszno Nr 701, Lit: C. sprzedane będą Ruchomości, Kanapa, Krzesła, Stoliki i Kopersztychy, Komoda, Łóżka, Zegar; zaś dnia 10 Marca r. b. o godz: 10 z rana przy ulicy Bonifratskiej Nr 2162, Komody, Szafy, Stoliki, Kopersztychy, Lustra, Łóżka, Kanapa, Krzesła, i inne tym podobno za gotowe pieniądze. — *Jan Łabęcki Komornik.*

LICYTACJA RYBOŁÓSTWA. Ponieważ Licytacja Rybołóstwa Dzierżawy na lat 3 od Sgo Jana 1830 r. w Dobrach Góra o mil 4 od Warszawy pod Miastem Nowodworem i Twierdzą Modlin położonych, w terminie dnia 1 Marca r. b. przez Kurjera Warszawski: ogłoszona do skutku doprowadzoną została, przeto nowy termin to jest: dnia 20 Marca r. b. teje samej Licytacji naznacza się, w którym niezawodnie odbywać się będzie, każdy chęć mający przystąpienia do teje Licytacji zechce się w Wadum z p: 1000 zaopatrzyć. Warunki każdego czasu wolne są do zaprzerzenia u Kommissarza Dóbr mieszkającego w Polwarku Góra.

Pewna osoba posiadająca język Francuzki, Niemiecki i Polski, życzy sobie mieć obowiązek GUWERNANTKI lub BONY w Warszawie lub na Prowincji; dalszą wiadomość powziąć można na przeciw Zamku u Zegarmistrza pod Nr 27.

ANTAB i wszelkimi innych ozdób do Trumien służących, posrebrzanych i pozłacanych nabyć można każdego czasu w Fabryce Bronzów w Domu własnym przy ulicy Freta Nr 276. — *F. W. Kriger.*
Zginął Pies polowy duży, z długimi uszami, ~~z~~znaczony cały w kropki białe i kasztanowate, z wielką plamą kasztanowatą na prawym boku, łeb teje maści, przez środek której miał znak biały podługowaty, na szyi był znaczony w biały trójkąt, po między krzyżami i ogonem miał znak podłużny kasztanowaty. Kto o nin doniesie, lub dostawić go pod Nr 477 Lit: B. przy ulicy Nowo-Senatorskiej, uzyska dobrą nagrodę.

Zginął PUDEL cały biały w pół wystrzyżony, uszy długie; uprasza się Szanownego znalazcy dostawić do domu pod Nr 404 na przeciw S. Kryża.

TEATR NARO.: Jutro 46 raz Op: *Wolny Strzelec.*